

Національна академія наук України
Львівська національна наукова бібліотека України ім. В. Стефаника
Науково-дослідний інститут пресознавства

ВАСИЛЬ СТЕФАНИК

**в європейській
пресі
1899–1936 рр.**

Антологія

Львів 2021

УДК 070(4)"1899/1936":821.161.2-32"18/19"(092)](082.2)
С 798

*Друкується за ухвалою вченої ради
ЛННБ України імені В. Стефаника (протокол № 2 від 8 квітня 2021 р.)*

Рецензенти

Юрій БІДЗІЛЯ, д-р наук із соц. комунікацій, професор;
Олег БОГУСЛАВСЬКИЙ, д-р наук із соц. комунікацій, професор;
Наталія СИДОРЕНКО, д-р філол. наук, професор.

Упорядники

Василь ГАБОР, канд. філол. наук, старший науковий співробітник;
Мар'яна КОМАРИЦЯ, д-р філол. наук, старший науковий співробітник;
Лідія СНИЦАРЧУК, д-р наук із соц. комунікацій, професор.

Авторський колектив

Сергій БЛАВАЦЬКИЙ, канд. наук із соц. комунікацій;
Роман БЛІХАРСЬКИЙ;
Надія БРАЙЛЯН;
Олеся ДРОЗДОВСЬКА, канд. філол. наук, старший науковий співробітник;
Надія КУЛЕША, канд. філол. наук, старший науковий співробітник;
Зоряна НАКОНЕЧНА, канд. наук із соц. комунікацій;
Оксана СЕРЕДА, канд. наук із соц. комунікацій;
Ольга ТЕРЕЩУК.

С 798 **Василь Стефаник в європейській пресі 1899–1936 рр.:** Антологія / [упоряд.: Василь Габор, Мар'яна Комариця, Лідія Сніцарчук]; НАН України, ЛННБ України імені В. Стефаника, НДІ пресознавства. Львів, 2021. 524 с.
ISBN 978-966-02-9592-6

В антології, присвяченій 150-літтю з дня народження видатного українського письменника Василя Стефаника (1871–1936), представлено газетні та журнальні публікації від перших відгуків та рецензій на «Синю книжечку» (1899) до численних некрологів, опублікованих на шпальтах європейської преси 1899–1936 рр. Статті, рецензії, спогади, етюди, шаржі, хронікальні матеріали про життя і творчість письменника дають змогу зануритися у духовний всесвіт майстра української новелістики і водночас яскраво ілюструють сприйняття його сучасниками – від видатних письменників і літературознавців до селян.

УДК 070(4)"1899/1936":821.161.2-32"18/19"(092)](082.2)

ISBN 978-966-02-9592-6

© Львівська національна наукова бібліотека України
імені В. Стефаника, 2021

© Науково-дослідний інститут пресознавства, 2021

© Л. Квик, художнє оформлення, 2021

ЗМІСТ

Від упорядників	17
-----------------------	----

1899

<i>Труш І.</i> Василь Стефаник (<i>М. Комариця</i>).....	19
[<i>Турбацький Л.</i>]. Сина книжечка. <i>Образки Василя Стефаника</i> ... (<i>О. Дроздовська</i>).....	23
[<i>Турбацький Л.</i>]. Літературні замітки... [<i>фрагменти</i>] (<i>В. Габор</i>).....	24
[<i>Яворський Ю.</i>]. Василь Стефаник. Сина книжечка... (<i>О. Дроздовська</i>)	27
[<i>Meleń T.</i>]. Wasyl Stefanuk (<i>Р. Бліхарський</i>).....	28
[<i>Мелень Т.</i>]. Василь Стефаник (<i>З польськ. переклала О. Терещук,</i> <i>за ред. М. Процик-Кульчицької</i>)	30
<i>Moraczewski W.</i> Wasyl Stefanuk (<i>О. Терещук</i>).....	32
<i>Морачевський В.</i> Василь Стефаник (<i>З польськ. переклала О. Терещук,</i> <i>за ред. М. Процик-Кульчицької</i>)	35

• Хронікальні події

«Сина книжечка». <i>Образки Василя Стефаника</i> ... (<i>В. Габор</i>).....	38
З «Синої Книжечки» <i>Василя Стефаника</i> (<i>В. Габор</i>)	38

1900

<i>Українка Леся.</i> Писателі-Русини на Буковині... [<i>фрагменти</i>] (<i>О. Дроздовська</i>).....	39
---	----

1901

<i>Мелень Т.</i> Василь Стефаник (<i>М. Комариця</i>)	42
<i>Франко І.</i> З остатніх десятиліть ХІХ в. [<i>фрагмент</i>] (<i>В. Габор</i>).....	45

• Хронікальні події

Загальні збори «Народних Спілок» і Шевченкове свята в Коломиї [<i>фрагмент</i>] (<i>С. Блавацький</i>)	47
---	----

1903

Лепкий Б. Василь Стефаник (*В. Габор*)..... 48

1904

Русова С. Старе й нове в сучасній українській літературі... [З коментарем
І. Франка] (*М. Комариця*) 63
Гринюк Л. Про Василя Стефаника (*О. Дроздовська*)..... 71
[*Лукіянович Д.*]. «Комар» і його «гумор» (*В. Габор*)..... 87

• *Хронікальні події*

Василь Стефаник, звісний наш новеліст... (*В. Габор*)..... 88
[*Петлюра С.*]. Дозволено цензурою видати в Катеринодарі... (*В. Габор*).... 88

1906

Луцький О. Літературні новини в 1905 р. [*фрагмент*] (*М. Комариця*) 89
Motschulskuj M. Die ukrainische Literatur (1798–1905) (*Н. Кулеша*)..... 89
Мочульський М. Українська література (1798–1905) [*фрагмент*]
(З нім. переклала *Н. Кулеша*)..... 90
Перемилівській В. Василь Стефаник. Оповідання. 1905 (*Л. Сніцарчук*) ... 91
[*Кисілевська О.*]. Над новельками Стефаника (*В. Габор*)..... 91

1907

Разказы В. Стефаника... (*Л. Сніцарчук*) 95
В. Стефаник. Рассказы... (*М. Комариця*)..... 95

1908

Грушевський О. Сучасне українське письменство в його типових
представниках: Василь Стефаник (*В. Габор*)..... 98

• *Хронікальні події*

З Заліщищини (*Посольський звіт посла Стефаника*) (*В. Габор*) 102
З Заліщищини (*Справозданє посла Стефаника в Товстім місті*) (*В. Габор*) 103

1909

• *Хронікальні події*

Вахнюк М. VII. Загальні Збори «Народної Спілки» в Русові...
[*фрагмент*] (*С. Блавацький*) 104
Всебор. Січовий фестин у Снятині [*фрагмент*] (*С. Блавацький*)..... 105

З Заліщищини. (<i>Народне віче</i>) [фрагмент] (<i>В. Габор</i>).....	105
Переклад на білоруську мову (<i>Л. Сніцарчук</i>).....	106

1910

[<i>Тищенко Ю.</i>]. Василь Стефаник (<i>Р. Бліхарський</i>).....	107
[<i>Маковей О.</i>]. Терне (<i>В. Габор</i>).....	108

• *Хронікальні події*

<i>М. Б.</i> (109) Видинів (пов. Снятин) [фрагмент] (<i>С. Блавацький</i>).....	108
<i>Maі. Von Wassyl Stefanyuk</i> (<i>С. Блавацький</i>).....	109
Май. Василя Стефаника (З нім. переклали <i>С. Блавацький</i> і <i>П. Тимняк</i>).....	110
Переклад (<i>Л. Сніцарчук</i>).....	110

1911

<i>С. Н-ський. А-євська. Мужичька дитина – Василь Стефаник...</i> (<i>Л. Сніцарчук</i>).....	111
[<i>Біднова Л.</i>]. Діти в українській літературі [фрагмент] (<i>В. Габор</i>).....	112

• *Хронікальні події*

Нова парламентарна репрезентація нашого народу [фрагмент] (<i>В. Габор</i>)...115	115
В Австрію повернуто цензурою... (<i>Л. Сніцарчук</i>).....	115

1912

З поетичних мотивів Ів. Франка і В. Стефаника. <i>Короткий зміст відчиту Івана Труша</i> (<i>О. Дроздовська</i>).....	116
---	-----

1913

[<i>Троцький М.</i>]. Край скорби (<i>Новеллы и рассказы В. Стефаника</i>) (<i>Л. Сніцарчук</i>).....	118
--	-----

• *Хронікальні події*

Посол і письменник Василь Стефаник... (<i>В. Габор</i>).....	125
Пос. Василь Стефаник... (<i>В. Габор</i>).....	125

1914

<i>Тодоровъ П.</i> Василь Стефаникъ. Една бълѣжка (<i>О. Дроздовська</i>).....	126
<i>Тодоров П.</i> Василь Стефаник. Одна замітка (З болгар. переклала <i>О. Дроздовська</i>).....	128
<i>R. H. C.</i> «If my readers wish...» (<i>С. Блавацький</i>).....	130
<i>R. H. C.</i> «Якщо мої читачі хочуть...» (З англ. переклав <i>С. Блавацький</i>).....	131

<i>Raffalovich G. Vasil Stefanik (С. Блавацький)</i>	132
<i>Раффалович Дж. Василь Стефаник (З англ. переклав С. Блавацький)</i>	132
<i>Trusch I. Wassyl Stefanyk (С. Блавацький)</i>	133
<i>Труш І. Василь Стефаник (З нім. переклали С. Блавацький і П. Тимняк)</i> ...	135

• *Хронікальні події*

<i>Шевченківські сьвята. Снятинщина [фрагмент] (В. Габор)</i>	137
<i>The Burglar. By Vasil Stefanik (Translated by George Raffalovich)</i> <i>(С. Блавацький)</i>	138
<i>Василь Стефаник. Злодій (Переклав Джордж Раффалович)</i> <i>(З англ. переклав С. Блавацький)</i>	138

1915

• *Хронікальні події*

<i>[Seelieb A.]. Vasil Stefanyk. Crépuscule (Н. Кулеша)</i>	139
<i>[Зеліб А.]. Василь Стефаника. Вечірня година (З фр. переклала Н. Кулеша)</i> ... 139	

1917

<i>[Федорців Ф.]. «Діточа пригода» (В. Габор)</i>	140
---	-----

1918

<i>Богацький П. Василь Стефаник. Дорога, новелі... (О. Дроздовська)</i>	142
---	-----

1919

<i>Животко А. Один з кращих (Про письменника Василя Стефаника)</i> <i>(М. Комариця)</i>	144
--	-----

1921

<i>[Чарнецький С.]. З дороги життя. Пів віку на пустині (В. Габор)</i>	147
<i>50-літний ювілей Василя Стефаника (28.IV.1871 – 28.IV.1921)</i> <i>(М. Комариця)</i>	148
<i>Грицай О. Василь Стефаник. З нагоди 50-літної річниці уродин</i> <i>(Н. Кулеша)</i>	150
<i>Лепкий Б. Про Василя Стефаника з приводу його 50 уродин (Н. Кулеша)</i> ...	154
<i>Поліщук К. Співець селянської неволі (Ще з приводу 50-ліття</i> <i>уродин В. Стефаника) (М. Комариця)</i>	156
<i>Зайцев П. Володимир Дорошенко. Василь Стефаник (З нагоди 50-ліття</i> <i>уродин)... (М. Комариця)</i>	158

1924

<i>Л. В. Стефанек. «Клінові лістки»... (В. Габор)</i>	160
<i>Поліщук В. Нова книжка Стефаніка (Р. Бліхарський)</i>	160
<i>Дорошкевич О. В. Стефанік. Кленові листки... (В. Габор)</i>	162
<i>Дорошенко В. В. Стефанік. Кленові листки... (В. Габор)</i>	164
<i>Олійник Ф. В. Стефанік. Кленові листки... (О. Терещук)</i>	165
<i>Ірчан М. Василь Стефанік (З нагоди 25-літнього ювілею письменницької праці) [фрагменти] (О. Дроздовська)</i>	166

1925

<i>Дорошкевич О. Стефанік В. Оповідання... (М. Комариця)</i>	170
<i>[Кузьма О.] Du noveloj Vasly Stefanyuk (С. Блавацький)</i>	171
<i>[Кузьма О.] Дві новели Василя Стефаніка (З есперанто переклав С. Блавацький)</i>	172

1926

<i>Лукіянович Д. Нова фаза творчості Василя Стефаніка... (В. Габор)</i>	173
<i>[Шаповал М.]. Стурбоване село («Земля» Василя Стефаніка) (Н. Брайлян)</i>	176
<i>Рудницький М. Нова збірка Стефаніка... (В. Габор)</i>	183
<i>Юнак Р. Василь Стефанік. «Земля»... (В. Габор)</i>	185
<i>Рудик Д. Василь Стефанік. «Земля»... (О. Середа)</i>	187
<i>Черемшина Марко. Желання... (С. Блавацький)</i>	190
<i>Лукіянович Д. Привіт Василеві Стефанікові (С. Блавацький)</i>	191
<i>[Лукіянович Д.]. Про Василя Стефаніка (С. Блавацький)</i>	193
<i>Будзиновський В. Veni, vidi, vici! (М. Комариця)</i>	195
<i>«Із землі зродженому творцеві...» Спомини Станіслава Пишибишевського про Василя Стефаніка (В. Габор)</i>	197

Світ. Львів, 1926. Ч. 23–24. 26 груд.

<i>Квасниця І. Василь Стефанік (В. Габор)</i>	200
<i>Янушевич Л. В гостині у Василя Стефаніка (В. Габор)</i>	202
<i>Черемшина Марко. Його кров (В. Габор)</i>	206
<i>Січинський В. Дереворитні ілюстрації Василя Касіяна [фрагменти] (В. Габор)</i>	209
<i>Рудницький М. Літературний суд над Стефаніком (В. Габор)</i>	212
• Хронікальні події	
<i>Літературний вечір для вшанування Василя Стефаніка (В. Габор)</i>	216
<i>День робітників пера. Вечір для вшанування В. Стефаніка [фрагмент] (В. Габор)</i>	217

1927

<i>Черемшина Марко. Під'осінь... (В. Габор).....</i>	218
<i>Лепкий Б. Коли ми ще були молодими. Слово на вечорі для вшанування В. Стефаніка... (В. Габор).....</i>	219
<i>Рудницький М. Його слово. Василь Стефанік про себе (В. Габор)</i>	222
<i>Загул Д. Поет галицького Покутя... (В. Габор).....</i>	225
<i>Грицай О. Василь Стефанік. З приводу Ювілейного Свята (М. Комариця) ...</i>	230
<i>Черемшина Марко. Добрий вечір, пане-брате!.. (Етюд, відчитаний з нагоди вечора в честь товариша Василя Стефаніка) (В. Габор).....</i>	238
<i>Донцов Д. Поет твердої душі (В. Стефанік) (В. Габор).....</i>	244
<i>Василенко В. Василь Стефанік (До 25-літнього ювілею його роботи) (Р. Бліхарський)</i>	256
<i>Лизанівський І. Стефанік про себе (Р. Бліхарський)</i>	258
<i>Лист Василя Стефаніка (В. Габор).....</i>	263
<i>[Дівнич А.]. Василь Стефанік (В. Габор)</i>	264
<i>Грицай О. Стефанікова людина (М. Комариця).....</i>	265
<i>Рудик Д. Василь Стефанік (Р. Бліхарський).....</i>	279
<i>Вітик Я. Василь Стефанік. Вибрані твори... (М. Комариця)</i>	287
<i>В. Б. Співець галицького мужичого горя (До 25-ліття письменницької роботи Василя Стефаніка) (М. Комариця)</i>	289

• Хронікальні події

<i>З життя українських товариств (В. Габор)</i>	291
<i>Свято в честь Василя Стефаніка (В. Габор).....</i>	291
<i>Василеві Стефанікові (В. Габор).....</i>	292
<i>Твори В. Стефаніка для української дітвори (В. Габор)</i>	292
<i>В. Я. Ех ви, видавці та приятелі! (М. Комариця).....</i>	293
<i>Дар Василеві Стефанікові (В. Габор)</i>	293

1928

<i>Якубовський Ф. «Філософія землі» в нашій літературі... [фрагменти] (О. Серєда).....</i>	294
<i>[Окуневський Ю.]. В. Стефанік. Твори... (В. Габор).....</i>	296
<i>Самусь М. Співець убогого селянства. Про Західньо-українського письменника В. Стефаніка (О. Дроздовська).....</i>	302

• Хронікальні події

<i>La Famille de Lesse / par Vasyl Stepanyuk; traduit de l'Ukrainien par L. Gorises (С. Блавацький).....</i>	305
--	-----

«Лесева фамілія» В. Стефаника; <i>переклад з української на французьку</i> <i>Л. Горіз (З фр. переклав С. Блавацький)</i>	305
--	-----

1929

<i>Калицький Г.</i> Українська література в світлі націоналізму [фрагмент] (<i>В. Габор</i>).....	306
[<i>Окуневський Ю.</i>]. На маргінесі одної інфамії (<i>В. Габор</i>).....	307
<i>Гребенюк Г.</i> Покутська група письменників [фрагменти] (<i>М. Комариця</i>).....	310
<i>Пеленський Є. Ю.</i> Старі поети нової доби [фрагмент] (<i>В. Габор</i>).....	322
<i>Миронець І. В.</i> Стефаник. «Твори»... (<i>О. Середа</i>).....	323
• <i>Хронікальні події</i>	
Доброзичлива ремарка (<i>В. Габор</i>).....	327

1930

<i>Бабій О.</i> Микола Євшан (Федюшка) (<i>його життя і творчість</i>) [фрагмент] (<i>В. Габор</i>).....	328
<i>Єленюк В.</i> Про одну літературну манеру [фрагмент] (<i>Р. Бліхарський</i>).....	329
<i>Риндюг А.</i> Техніка новель В. Стефаника (<i>О. Середа</i>).....	331

1931

[<i>Лужницький Г.</i>]. Син Землі (<i>В. Габор</i>).....	341
<i>Боднаревич О.</i> Літературна премія для Василя Стефаника (<i>В. Габор</i>)	343
<i>Гриневичева К.</i> В заранні (<i>В. Габор</i>).....	344
<i>Лепкий Б.</i> Лист до Стефаника (<i>В. Габор</i>).....	346
[<i>Донцов Д.</i>]. Май 1871 – май 1931 (<i>В. Стефаник</i>) (<i>В. Габор</i>)	349
Польський діяч про Василя Стефаника [<i>Д-р Вацлав Морачевський</i>] (<i>В. Габор</i>).....	351

«Дорога»: Василеві Стефаникові у 60-ліття Його дороги життя. Львів,
1931. 20 с.

<i>Білозерський О. П.</i> «Вибрав собі Василь Стефаник свою дорогу сам...» (<i>В. Габор</i>)	354
---	-----

• <i>Селяни своєму письменникові</i>		355
<i>Довгань Т.</i> Оборонець покривджених (<i>В. Габор</i>).....	355	
<i>Авдієнко С.</i> Співець кращої селянської долі (<i>В. Габор</i>).....	357	
<i>Гринчишин Г.</i> Співець селянської душі (<i>В. Габор</i>).....	360	

• <i>Спогади</i>	
<i>Кобилянська О. Спомин (В. Габор)</i>	360
<i>Макух І. Громадянин (В. Габор)</i>	361
<i>Жук А. З віденських згадок про Василя Стефаника (В. Габор)</i>	362
<i>Стефаник В. Трохи автобіографії (В. Габор)</i>	363
<i>Коберський К. Думки над Стефаниковими рядками (В. Габор)</i>	365
<i>Феденко П. Тому, що «душу вимотує» (В. Габор)</i>	373
<i>[Луців Л.]. Його слово (Думки про Стефаників стиль) (В. Габор)</i>	376
<i>Блажкевич І. Мати в творах Стефаника (В. Габор)</i>	379
<i>Дорошенко В. Як творить Василь Стефаник (В. Габор)</i>	381
<i>Коберський К. Чим є для кооператора Василь Стефаник? (В. Габор)</i>	384
<i>Блажкевич І. З нагоди 60-ліття Ювілею Василя Стефаника (В. Габор)</i>	385
<i>Білозерський О. П. Василь Стефаник і його герой (З приводу 60-ліття великого письменника) (В. Габор)</i>	388
<i>Зленко П. Скалічений В. Стефаник (в 60-у річницю народження письменника) (Н. Браїлян)</i>	389
<i>Коструба П. Патріотизм землі (Нові мотиви у творах Василя Стефаника) (М. Комариця)</i>	390
<i>Про Василя Стефаника – в його 60-ліття (В. Габор)</i>	394
<i>Дорошенко В. Василь Стефаник (З нагоди 60-ліття уродин) (В. Габор)</i>	395
<i>[Пасіка М.]. Василь Стефаник. У 60-ліття його уродин (В. Габор)</i>	397
<i>[Назарук О.] Стефаник і Успенський (В. Габор)</i>	402
<i>Крушельницький А. «Бо пани Тебе не приймуть...» (Замість привіту на шістдесятиліття – В. Стефаникові) (В. Габор)</i>	407
<i>Moraczewski W. Wasyl Stefanuk (Р. Бліхарський)</i>	417
<i>Морачевський В. Василь Стефаник (З польськ. переклада О. Терещук, за ред. М. Процик-Кульчицької)</i>	421
• <i>Хронікальні події</i>	
<i>60-ліття Василя Стефаника (В. Габор)</i>	426
<i>Sixtieth Birthday of the Ukrainian Writer, Vasyl Stefanuk (С. Блавацький)</i>	427
<i>Шістдесятиліття з народження українського письменника Василя Стефаника (З англ. переклав С. Блавацький)</i>	427
<i>Святочна Академія для вшанування Василя Стефаника (В. Габор)</i>	427
<i>На літературну премію для В. Стефаника (В. Габор)</i>	429
<i>Твори В. Стефаника в однім томі... (В. Габор)</i>	430

1932

• <i>Хронікальні події</i>	
<i>Василь Стефаник на мистецькій виставці «Новаківців» (В. Габор)</i>	431

1933

<i>М. Ск. Стефаник зблизька (Р. Бліхарський)</i>	432
<i>Р. Б. Василь Стефаник – Твори... (О. Терещук)</i>	437

1934

<i>[Рудницький М.]. Молодий український театр «Заграва»: «Земля»: інсценізація творів В. Стефаника... (В. Габор)</i>	438
<i>Сімович В. Стефаникова «Земля» (З приводу вистави в театрі «Заграва»...) (М. Комариця)</i>	439
• <i>Хронікальні події</i>	
<i>Твори Василя Стефаника (В. Габор)</i>	440
<i>Картини з минулого року (В. Габор)</i>	441
<i>Летіло 40 сорок (В. Габор)</i>	442

1935

<i>[Рудницький М.]. Стефаник у Львові (М. Комариця)</i>	443
---	-----

1936

<i>Гординський С. Наше село і література [фрагмент] (М. Комариця)</i>	445
<i>Северина, с., ЧСВВ. В рідному селі Стефаника (В. Габор)</i>	446
<i>Б. Р. Жінка в творах В. Стефаника (В. Габор)</i>	449
<i>Василь Стефаник співець селянської долі (Р. Бліхарський)</i>	454

НЕКРОЛОГИ

<i>Сімович В. Великий Син Землі (З приводу смерті Василя Стефаника) (В. Габор)</i>	456
<i>[Рудницький М.]. † Василь Стефаник... (В. Габор)</i>	457
<i>Купчинський Р. Силач (На смерть Василя Стефаника) (В. Габор)</i>	460
<i>Бабій О. На свіжу могилу Василя Стефаника (О. Дроздовська)</i>	461
<i>М. С. Василь Стефаник (З. Наконечна)</i>	463
<i>[Назарук О.]. Посмертна згадка (В. Габор)</i>	466
<i>† Василь Стефаник (В. Габор)</i>	467
<i>Син чорнозему. Промова сен. Остапа Луцького над могилою Василя Стефаника... (З. Наконечна)</i>	469
<i>Гнатишак М. † Василь Стефаник (М. Комариця)</i>	470
<i>[Деркач М.]. Василь Стефаник. 14. V. 1871–7. XII. 1936 (М. Комариця)</i>	473
<i>Семчишин М. † Василь Стефаник (М. Комариця)</i>	475

[Маланюк Є.]. Wasył Stefanyk (1871–1936) (Р. Бліхарський).....	477
[Маланюк Є.]. Василь Стефаник (1871–1936)	
(З польськ. переклала О. Терещук, за ред. М. Процик-Кульчицької)	480

• *Хронікальні повідомлення*

6. XII помер у Русові... (В. Габор).....	482
Не стало великої людини (Р. Бліхарський).....	482
Над свіжою могилою Василя Стефаника (О. Середа).....	484
Жалібне засідання Т-ва Письменників і Журналістів (В. Габор)	484
Остання дорога Василя Стефаника (З. Наконечна)	484
† Василь Стефаник (М. Комариця).....	486
По смерті Василя Стефаника (В. Габор)	486
† Василь Стефаник... (В. Габор).....	486
Помер Василь Стефаник (В. Габор).....	487
Смерть В. Стефаника (В. Габор)	488
† Василь Стефаник (В. Габор).....	488
Василь Стефаник помер (О. Дроздовська).....	489
† Василь Стефаник (О. Дроздовська)	489
† Василь Стефаник (В. Габор).....	489
Поклін тіни помершого (О. Дроздовська).....	490
Василь Стефаник помер (О. Терещук)	491
† Василь Стефаник (В. Габор).....	491
Над свіжою могилою Василя Стефаника (В. Габор).....	492
† Василь Стефаник. Його життя й творчість (М. Комариця).....	492
Життєпис Василя Стефаника (В. Габор)	493
[Макаренко А.]. † Василь Стефаник (В. Габор)	494

1937

Дорошенко В. Василь Стефаник (О. Дроздовська)	495
Бажанський М. Василь Стефаник (О. Дроздовська)	498
Кравців З. Його слово. Вічній пам'яті Василя Стефаника (В. Габор)	502
[Кисілевська О.]. Василь Стефаник (В. Габор).....	504
Василь Стефаник співець селянської долі (М. Комариця).....	506
Семчишин М. † Василь Стефаник (О. Дроздовська).....	508
Україна в Стефаникових творах (М. Комариця).....	511

• *Хронікальні повідомлення*

Василь Стефаник (В. Габор).....	512
Василь Стефаник (О. Терещук).....	512
Помер Василь Стефаник (О. Терещук).....	513

Зміст

Свіжі могили [<i>фрагмент</i>] (О. Дроздовська).....	513
Mort de Vassyl Stefanyk, Grand Ecrivain Ukrainien (С. Блавацький).....	514
Смерть Василя Стефаника, великого українського письменника (З фр. переклав С. Блавацький).....	514
Похорони (В. Габор).....	515
Пап В. Василь Стефаник (О. Дроздовська).....	516
Список авторів публікацій	518
Список періодичних видань.....	521

Від упорядників

У запропонованій читачам антології «Василь Стефаник в європейській пресі 1899–1936 рр.», присвяченій 150-літтю з дня народження видатного українського письменника, найповніше представлені газетні та журнальні публікації від перших відгуків та рецензій на «Синю книжечку» 1899 р. до численних некрологів, опублікованих на шпальтах української, української еміграційної та закордонної преси. Статті, рецензії, спогади, етюди, шаржі, хронікальні матеріали про життя і творчість письменника дають змогу зануритися у духовний всесвіт майстра української новелістики і водночас яскраво ілюструють сприйняття його сучасниками – від видатних письменників і літературознавців до селян.

До антології увійшли публікації про життя і творчість Василя Стефаника таких авторів, як Олесь Бабій, Микола Гнатишак, Катря Гриневичева, Олександр Грушевський, Дмитро Донцов, Володимир Дорошенко, Аркадій Животко, Дмитро Загул, Михайло Івченко, Антін Крушельницький, Богдан Лепкий, Леся Українка, Григій Лужницький, Лука Луців, Остап Луцький, Вацлав Морачевський, Володимир Перемиловський, Станіслав Пшибишевський, Михайло Рудницький, Софія Русова, Степан Смаль-Стоцький, Іван Труш, Іван Франко, Марко Черемшина та ін.

Хронологічні рамки антології (1899–1936 рр.) обумовлені виходом першої збірки новел В. Стефаника «Синя книжечка» (1899), яка яскраво означила новий модерністичний напрям в українській літературі, та відходом письменника у засвіти 6 грудня 1936 р. Через те, що письменник завершив свій земний шлях наприкінці 1936 р., багато некрологів було опубліковано в європейській пресі на початку 1937 р. Їх теж додано до нашого видання, однак це не впливає на концептуальне окреслення хронологічних меж антології.

Усі публікації – статті, рецензії та спогади – подано в хронологічній послідовності, за ними вміщено хронікальні матеріали, які інформують і розкривають певні аспекти громадсько-політичного та літературного життя письменника. Якщо траплялися передруки тієї чи іншої статті в декількох виданнях, то містимо матеріал з першого джерела з поданням бібліографічного опису його передруку.

В антології збережено порядок вміщення публікацій, взятих зі спеціальних випусків преси, присвячених важливим датам життя і творчості Василя Стефаника, наприклад одноденна газета «Дорога» (1931), окремі номери журналів «Літературно-Науковий Вістник» (1927), «Світ» (1927), газет «Громадський Голос» (1931), «Господарсько-Кооперативний Часопис» (1931) та святочного додатка «Нового Часу» (1931).

В антологію не введено художні твори Василя Стефаника, його статті, спогади та листи, за винятком тих уривків, що увійшли в структуру окремих публікацій (наприклад «Трохи автобіографії» в межах ювілейної «Дороги» або ж автобіографія письменника в межах статті І. Лизанівського «Стефаник про себе»), тому містимо їх, щоб зберегти цілісність їх контенту.

У виданні використано світлини, що ними були ілюстровані матеріали, які увійшли до антології.

У текстах публікацій збережено правопис оригіналу з метою відтворення тогочасного мовного колориту (лише етимологічний правопис замінено фонетичним), іншомовні публікації (за винятком російськомовних) подано мовою оригіналу з перекладом українською. При цьому для зручності читача уніфіковано написання слів «сторінка», «сторона», «стор.» , «ст.» як «с.»; скорочено слово «наприклад» як «напр.» замість «нпр.».

Прізвища наукових працівників Науково-дослідного інституту пресознавства Львівської національної наукової бібліотеки України імені В. Стефаника, які готували до друку той чи інший матеріал, зазначено у змісті поряд із назвою відповідної пресової публікації.